



Leest in dit nummer de zakelijke verhandeling over den Postchèque- en Girodienst, die nà 19 November in werking treedt: Voor Particulieren zoowel als voor zakenmensen van groot belang.

No. 20

(46)

14 NOV.

1917

AFZONDER-

LIJKE

NUMMERS

12½ CENT

Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

ABON-
NEMENT
PER
KWARTAAL
f 1.50

PER WEEK
12 CENT

De Postchèque- en Girodienst



Naar aanleiding van den binnen korten tijd hier te lande in werking tredenden Postchèque- en Girodienst hebben we in „Panorama” van 6 Juni jl. een in populairen vorm gegoten artikel geplaatst, waarin we omtrent het Girostelsel eenige bijzonderheden meedeelden. We deden dit niet omdat dit stelsel iets nieuws is, integendeel, het overdragen van geldswaarden door middel van den Giro is bij den handel reeds eeuwen in gebruik.

Wat ons het artikel in de pen gaf, was het besluit van de Regeering om door instelling van een Postchèque- en Girodienst het enge handelskringetje, waarin de „Giro” zoolang had rondgedraaid, dermate te verruimen, dat in het vervolg door iedereen: den kleinen winkelier en den handwerksman, den particulier en de huisvrouw, van dit nuttige stelsel zou kunnen worden gebruik gemaakt.

Het ligt voor de hand, dat voor dezen nieuw te scheppen tak van Rijksdienst, waarvan een algemeen en uitgebreid gebruik verwacht mag worden, een ernstige en langdurige voorbereiding noodig was. De in December van het vorige jaar reeds spoedig in uitzicht gestelde dienst werd verschoven en toen we voor enkele maanden aan de Directie verzochten ons ter illustratie van ons artikel een postchèque en girobewijs toe te zenden, ontvingen we ten antwoord, dat aan ons verzoek toen nog niet kon worden voldaan. We hebben daarom tot een Ersatz-middel onze toevlucht genomen en een duitsche postchèque afgebeeld.

Dezer dagen ontvingen we evenwel, dank zij de welwillendheid van de Directie van den Postchèque- en Girodienst, een bundel bescheiden, die ons vergunde een blik te slaan in dezen omvangrijken tak van dienst en ons tevens in de gelegenheid stelt (een gelegenheid die we natuurlijk niet

ongebruikt lieten) onze lezers iets meer definitief s aangaande deze instelling mee te deelen.

Voor diegenen die ons vorig artikel niet gelezen hebben, willen we nog eens in het kort de voordeelen van het Girostelsel uiteenzetten.

1°. De Postchèque- en Girodienst werkt *vereenvoudigend* en *tijdbesparend*, want: men behoeft niet naar het Postkantoor om een postwissel te verzenden of te innen; men behoeft geen aangetekende brieven te zegelen, te doen inschrijven of af te halen, geen tijd meer te verliezen voor het betalen van belastingen, rekeningen aan ver weg wonende leveranciers enz... een overschrijvingsbiljet in de naastbijgelegen brievenbus is voldoende!

2°. Deze nieuwe dienst werkt *goedkoop* en *voordeelig*. Goedkoop, omdat voor bedragen beneden f 2000,- ninder aan overschrijvingskosten zal behoeven te worden betaald, dan wanneer men het geld per postwissel of aangeteekenden brief verzendt en de postchèques vrij van zegelrecht zijn. Voordeelig, omdat, zooals reeds gezegd werd, het niet meer noodig is, groote reserves aan kasgeld voor loopende rekeningen renteloos ter beschikking te houden en de rekeninghouder over zijn tegoed 1½ % rente ontvangt.



3°. Voorts is de Giro de *veiligste* methode om gelden te verzenden. Verliezen zijn vrijwel uitgesloten, hetgeen van postwissels en aangeteekende stukken bij lange na niet gezegd kan worden.

4°. De Girodienst werkt bovendien *geruststellend*, want elke belangrijke reserve aan kasgeld zoowel voor den particulier als den zakenman wordt overbodig en verlies van gelden zoodoende tot een minimum teruggebracht; waaruit tevens volgt, dat bij een algemeene toetreding tot deze instelling, een zekere klasse van naarstige, burgers gevoelig getroffen wordt, namelijk: ladelichters en inbrekers. We vreezen, dat medelijden met hen niemand zal terughouden van zijn voornemen rekeninghouder te worden en er voor hen weinig anders overblijft dan.... fatsoenlijker werk te zoeken.

Na dit kaleidoscopische beeld van het Giro-systeem den lezers te hebben voorgehouden, willen we thans met behulp van de ons verstrekte gegevens eenige van de voornaamste bijzonderheden omtrent den weldra te openen dienst mededeelen. Ter illustratie van hetgeen volgt, kiezen we uit ons omvangrijk materiaal datgene wat ons voor onze lezers het meest belangrijk lijkt.

Moesten we van den nieuwen dienst een statuaire definitie geven, dan konden we beginnen als volgt:

„De Postchèque- en Girodienst heeft ten doel allerlei vereffeningen tusschen debiteuren en crediteuren op de eenvoudigste en veiligste wijze te bewerkstelligen. Hij tracht dit doel te bereiken door het in omloop brengen van cheques en overschrijvings(giro-)biljetten.”

De Girodienst is de veiligste manier om geld te innen.
De kans, dat wisselloopers op straat van hun portefeuille worden beroofd en met leege handen bij hun patroon terugkomen, is buitengesloten.

Hoewel, in den titel „Postchèque- en Girodienst” de Giro het laatst genoemd wordt en men deze onwillekeurig gaat vergelijken met de Co. in den naam van een handelsfirma, is hij, wat wel met meerdere Cos. het geval is, eigenlijk de voornaamste van de beide vennoten, en het is dan ook te

voorzien, dat naarmate de firma in bloei toeneemt, de eerstgenoemde vennoot door den laatste hoe langer hoe meer op den achtergrond zal worden gedrongen. Ter geruststelling van hen, die mochten vreezen, dat de geleidelijke achterstelling van den eersten vennoot tot uittreding van dezen en ontbinding der vennootschap zou kunnen leiden, willen we al dadelijk opmerken, dat welk een ondergeschikte rol de eerste vennoot, (in hoc casu de postchèque) in de toekomst ook zal spelen, hij nimmer geheel zal kunnen worden gemist.

Laat ons dit nader toelichten.



Een belangrijke reserve aan kasgeld wordt overbodig. Een zekere klasse van naastige burgers wordt gevoelig getroffen, n.l.: ladelichters en inbrekers.

formulier het voermiddel worden voor alle mogelijke geldzendingen. Zoals men ziet is ook het girobiljet in drie deelen verdeeld, welke bestemmingen, overeenkomen met die van het stortingsbiljet.

Zowel door middel van het stortings- als het giroformulier kunnen belastingen betaald worden. Beide dienen dan echter vergezeld te gaan van een belastingformulier dat er uitziet als afb. V.

Na 19 November aanst. wordt de gelegenheid geopend zich bij den Postchèque- en Girodienst als rekeninghouder op te geven. Men begeeft zich daarvoor naar het postkantoor in zijn woonplaats en ontvangt kosteloos in duplo een formulier, (zie afb. I).

Gelijktijdig hiermede vraagt men om cheque- en giroboekjes, briefomslagen en naamlijst der rekeninghouders. (zie afb. II).

Ieder boekje bevat 100 biljetten en zooals uit onze invulling blijkt is de prijs per boekje f 1.—; van de briefomslagen f 0,30 de 50 stuks, de prijs der lijsten is ons niet bekend.

De cheques en girobiljetten worden geleverd bedrukt met naam, woonplaats en het boeknummer van den rekeninghouder en kunnen dan ook alleen aan rekeninghouders worden uitgereikt.

Behalve de beide genoemde soorten biljetten worden ook nog uitgegeven stortingsformulieren. Deze zijn verkrijgbaar voor *iedereen*, dus ook voor den niet-rekeninghouder en kosten ½ ct, het stuk.

Zoodra men op zulk een stortingsformulier f 50.— gestort heeft, wordt men als rekeninghouder ingeschreven. Deze f 50.— dienen echter als waarborgsom en dus mag hierover niet worden beschikt; alleen als men *meer* dan f 50.— stort, kan men met dit *meerdere* een „giro” of omwandeling beginnen, m.a.w. betalingen doen.

In afb. III drukken we verkleind een stortingsformulier af, dat zooals men ziet uit drie deelen bestaat: het eigenlijke stortingsbiljet, een bewijs van storting dat de geldzender, en een kennisgeving van storting, dat de geldontvanger in handen krijgt; achter op laatstgenoemde strook kan door den geldzender, evenals op den postwissel mededeelingen betreffende de betaling worden gedaan.

Dit formulier dient voor het doen van stortingen op eigen rekening en kan ook door niet-rekeninghouders gebruikt worden.

Voor verrekeningen tusschen rekeninghouders onderling wordt het girobiljet gebezigd. (Zie afb. IV). Zooals we reeds opmerkten is dit de eigenlijke kern van het systeem. Naarmate zich meer personen bij den Girodienst aansluiten, zal dit

Zooals te begrijpen is, zullen bij de opening van den dienst en nog lang daarna velen niet als rekeninghouder zijn aangesloten. Daar het girobiljet, omdat dit een „overschrijvingsformulier” is, alleen kan worden aangewend tusschen rekeninghouders onderling, en zij hiermee dus geen geld kunnen verzenden aan niet-rekeninghouders, zouden zij in hun handelingen ten zeerste worden gehandicapt en het nut van den Girodienst tot een minimum worden teruggebracht.

Dit te voorkomen is het doel van de postchèque. (Zie afb. VI). Hiermede kan een rekeninghouder betalingen doen aan iederen crediteur, die niet is aangesloten. Het aangehechte „Advies” moet ingevuld voor of op den dag van uitgifte eener chèque aan het postkantoor gezonden worden. Zooais men ziet is de postchèque tien dagen na den dag van afgifte geldig. Dit is een voor- en een nadeel. Een voordeel, omdat daardoor fraude ten zeerste wordt beperkt. Een nadeel, omdat het niet mogelijk is, postchèques, evenals zilverbons, als betaalmiddel van hand tot hand te doen gaan. Waarschijnlijk vermoedt de Directie, en terecht, dat een nieuwigheid als de postchèque hiervoor nog de noodige bekendheid en vertrouwen mist, terwijl een lange omloopstijd de controle ten postkantore ten zeerste zou bemoeilijken en aan slordige en frauduleuze rekeninghouders de gelegenheid geven cheques uit te geven tot bedragen ver boven hun tegoed.

Het zal ieder duidelijk zijn dat, naarmate het aantal rekeninghouders toeneemt, het girobiljet de functie van de postchèque zal overnemen en deze laatste alleen nog zal worden gebezigd om geld op te nemen van eigen rekening.

De Girodienst is een instelling die om haar nut in de landen waar ze reeds bestaat ten zeerste wordt geapprecieerd. Om echter ten volle aan haar doel te beantwoorden, moet de deelneming *algemeen* worden. We hopen met onze beide artikelen hiertoe te hebben meegewerkt. Wel hebben we nog veel bijzonderheden onbesproken moeten laten, doch hiervoor kunnen we een ieder, wiens belangstelling we gewekt hebben, verwijzen naar de door de Directie van den Postchèque- en Girodienst voor ieder gratis verkrijgbaar gestelde „Mededeelingen”, waarvan een drietal nummers verschenen zijn, terwijl tevens voor rekeninghouders, eveneens gratis, een „Gids” zal worden verkrijgbaar gesteld, waarin de meest volledige inlichtingen gegeven worden.

NASCHRIFT.

Nadat bovenstaande reeds ter drukkerij was, had ik het genoegen een lezing bij te wonen van den heer M. O. de Bloeme, directeur van den Postchèque- en Girodienst, die tot het houden daarvan door de Vereen, van den Handeldrijvenden en Industrieelen Middenstand te Leiden was uitgenoodigd. Uit deze lezing brengen we nog eenige belangrijke punten naar voren.

1e. Wanneer men met een der drie hierbij afgebeelde betalingsbiljetten een rekening betaalt, ontvangt men van de Post het aangehechte Bewijs van Storting terug. Hierdoor wordt quitantie als bewijs van betaling overbodig en behoeft men dus, aangezien boven gen. biljetten vrij van zegel zijn, van geen enkele betaling meer zegelrecht te storten.

2e. In de „Mededeelingen” No. 3 staat dat de rekeninghouder per $\frac{1}{2}$ kalenderjaar f 1.— aan rechten betalen moet. De heer De B. merkte hierbij op dat deze som niet behoeft te worden betaald, door hen; die dit bedrag aan porto's of overschrijvingskosten bereiken of overschrijden. Heeft men dus bijv. 20 X 5 cts betaald op stortings-, chèque- of girobewijzen, dan behoeft men geen recht te betalen; heeft men minder dan f 1.— aan kosten besteed, dan behoeft het recht slechts tot den gulden te worden aangevuld.

3e. Door het Rijk wordt op het tegoed $1\frac{1}{2}$ % rente betaald. De heer De B. vermoedt dat van de gestorte gelden $\frac{2}{3}$ rentegevend zal kunnen worden belegd. Mochten de hieruit voortvloeiende baten met de andere ontvangsten de kosten van den dienst verre overtreffen, dan zal dit waarschijnlijk een verlaging der tarieven ten gevolge hebben.

4e. In Zwitserland, een klein land als het onze, zijn thans 20.000 rekeninghouders. Verwacht mag dus worden dat ook de deelneming hier te lande

algemeen zal zijn, en men alleen betreuren zal, deze instelling niet evenals van de telefoon reeds lang te hebben kunnen gebruik maken.

Op 1 Jan. aanst. zal waarschijnlijk de nieuwe dienst worden ingevoerd. We hopen dat het aantal ingeschrevenen zóó groot zal zijn, dat reeds dadelijk het gebruik van den Giro dat van de chèque overtreffen zal. H. v. d. Z.

Nr. _____

POSTCHEQUE EN GIRODIENST.
AANVRAAG POSTREKENING.

A.

De ondergeteekende *Johannes Sijders*
(c. q. naam en voornamen voluit)

ambt, beroep, bedrijf: *Kleurmaker.*

te *Leiden.*

straat, nr.: *Van Baerlestraat 21*

gemeente: *Leiden.*

provincie: *Nid.-Holland.*

c. q. datum en jaar van geboorte: *2 Januari 1872.*

wenscht opening van eene postrekening ten postkantore te *Leiden.*

Hij
Zij onderwerpt zich, door onderteekening van dit formulier, aan de bepalingen betreffende den postcheque en girodienst, zooals deze zijn of nader worden vastgesteld.

Leiden den *19 November* 19*17.*

J. Sijders

Afbeelding I.

POSTCHEQUE EN GIRODIENST.
AANVRAAG VAN FORMULIEREN, ENZ. DOOR REKENINGHOUDERS.

POSTREKENING Nr. _____ *)

Leiden, den *19 Nov.* 19*17.*

De ondergeteekende, verzoekt toezending van:

10. postchequeboekjes à f 1.-	f 10.-
10. postgiroboekjes à f 1.-	10.-
500 briefomslagen (model G 39) à f 0.00 per 50 stuks.	3.-
lijsten van de namen der rekeninghouders à f 2 per	?
Totaal.	f _____

Onderteekening,
J. Sijders.

*) In te vullen als dit bekend is.

Nr. _____ 's GRAVENHAGE, den _____ 19 _____

De directeur van het postkantoor te _____ ontvangt hierbij het bovenaangevraagde ter uitreiking.

De kosten af te schrijven op bovengenoemde postrekening.


De directeur van den postcheque en girodienst,

Dagteekeningstempel. Het bovenaangevraagde ontvangen.

De rekeninghouder,

Ingeschreven in het reg. G 40 den _____

Afbeelding II.

<p style="text-align: center;">POSTCHEQUE EN GIRODIENST.</p> <p style="text-align: center;"><input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> KENNISGEVING VAN STORTING <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/></p> <hr/> <p>De postrekening n^o _____ van _____ kantoor _____ is heden _____ goedgechreven met _____ gestort door _____</p> <p>Dagteekening van tegoedschrijving _____</p> <p style="text-align: right;">Reg. G 11, n^o _____</p> <p style="text-align: left;">G 8</p>	<p>POSTCHEQUE  EN GIRODIENST.</p> <p>STORTINGSBILJET.</p> <hr/> <p>Gestort _____ <small>(voluit geschreven)</small></p> <p>door _____ <i>f</i></p> <p>te _____ ten behoeve van _____</p> <p>rek. n^o _____ kantoor _____</p> <p>Handteekening van den storter, _____</p> <p>Plaats voor het frankeerzegel. _____</p> <p>Handteekening van den postambtenaar, _____</p> <p style="text-align: left;">G 8</p>	<p style="text-align: center;">POSTCHEQUE EN GIRODIENST.</p> <p style="text-align: center;"><input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> BEWIJS VAN STORTING <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/> <input type="checkbox"/></p> <hr/> <p>Ten behoeve van _____</p> <p>rek. n^o _____ kantoor _____ is heden gestort door _____</p> <p>Dagteekening van storting _____ <small>(voluit geschreven)</small></p> <p style="text-align: right;">Reg. G 9, n^o _____</p> <p style="text-align: right;">Handteekening van den postambtenaar, _____</p> <p style="text-align: left;">G 8</p>
<p><small>De invulling moet met inkt geschieden. Veranderingen maken het formulier ONGELDIG.</small></p>		

Afbeelding III.

Nr. POSTGIRO.

Kennisgeving van bijschrijving.

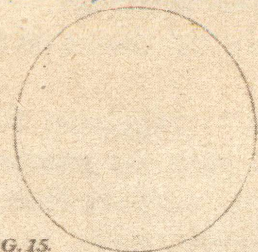
Op rekening nr. van

is bijgeschreven f
afkomstig van rek. nr.
ten name van

kantoor

De postambtenaar,

Dagteekening
van bijschrijving.



Reg. G. 17,

nr.

G. 15.

POSTGIROBILJET Nr.

Rekening nr. kantoor

ten name van

Uit het tegoed van mijne rekening over te schrijven

(voluit geschreven)

op de postrekening nr. van

kantoor

, den 191

De rekeninghouder,

Dagteekening
van afschrijving.



Reg. G. 16, nr.

De invulling moet met inkt geschieden. Veranderingen maken het formulier ongeldig.

G. 15.

Nr. POSTGIRO.

Bewijs van afschrijving.

Van rekening nr. van

is afgeschreven f
ten behoeve van

kantoor

rek. nr.

De postambtenaar,

Dagteekening
van afschrijving.



Reg. G. 16,

nr.

G. 15.

Afbeelding IV.

Rek. nr.

Postcheque.

Nr.

Rekeninghouder

te

Het postkantoor te betale
tegen deze cheque, aan toonder, uit het tegoed op mijne boven-
genoemde rekening een bedrag van

(voluit geschreven)

f

den

191

De rekeninghouder.

G. 21.

De invulling moet met inkt geschieden. Veranderingen maken de cheque en
het advies ongeldig.

Geldig gedurende 10 dagen volgende op den dag der afgifte. Daarna vrage
men inlichtingen aan het postkantoor.

Strook
voor
inlichtingen
aan den
belang-
hebbende.

POSTCHEQUE EN GIRODIENST.

Rek. nr.

ADVIES. Nr.

Rekeninghouder

te

900	1000	2000	3000	4000	5000	1				
800	Bovengenoemde rekeninghouder heeft					2				
700	afgegeven op het postkantoor te					3				
600	nr.	groot f			ge-	4				
500	dagteekend					5				
400	De rekeninghouder.					6				
300	G. 21.					7				
200						8				
100	90	80	70	60	50	40	30	20	10	9

Afbeelding VI.